

Dosarul nr. 2rac-154/2022
2-19072744-01-2rac-12072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societate cu Răspundere Limitată „Service Energy Natural Sistem”, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Service Energy Natural Sistem” împotriva Băncii Comerciale „Comerțbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Banca Națională a Moldovei cu privire la repararea prejudiciului material, împotriva deciziei din 06 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 30 ianuarie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Service Energy Natural Sistem”, reprezentată de avocatul Serghei Rusu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Comerciale „Comerțbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Banca Națională a Moldovei cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 66 000 dolari SUA, cât și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 12 noiembrie 2014, a încheiat cu B.C. „Comerțbank” S.A. contractul nr. 1141130 și nr. 141130/1 privind deschiderea/administrarea și utilizarea serviciului de plată „transferul de credit” pentru persoanele juridice și utilizarea sistemului de deservire bancară la distanță.

A menționat că, potrivit pct. 1.1. al contractului, B.C. „Comerțbank” S.A. s-a angajat să presteze reclamantului servicii privind deschiderea contului curent, transferul de plăți și inclusiv înregistrarea și decontarea de pe contul acestuia a sumelor mijloacelor bănești, însă în detrimentul relațiilor client-prestator, legislației în vigoare precum și a contractului nr. 1141130 din 12 noiembrie 2014, B.C. „Comerțbank” S.A. a admis încălcarea pct.pct. 2.7-2.8, 8.6, 8.8, 8.9 fapt ce a condus la prejudicierea S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” cu suma de 66 000 dolari SUA.

La începutul anului 2017, S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” a purtat

negocieri cu compania ECO INTERNATIONAL CO. LTD, privind achiziționarea unor contoare pentru apă, aceasta nefiind pentru prima dată când companiile S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” și ECO INTERNATIONAL CO. LTD contractează, plățile fiind efectuate prin intermediul B.C. „Comerțbank” S.A.

Reclamantul a subliniat că, la data de 27 septembrie 2017, în baza invoice-ului nr. A17810 din aceeași dată, S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” a efectuat un transfer prin intermediul sistemului SDBD „Comertbank Internetbanking” conform ordinului de plată nr. 44 în sumă de 13 000 dolari SUA, destinatarul plății fiind ECO INTERNATIONAL CO. LTD, însă, în pofida faptului că ordinul de plată nr. 44 din 27 septembrie 2017 nu era întocmit conform prevederilor contractului nr. 1141130 din 12 noiembrie 2014, fapt care ducea la stoparea operațiunii de plată, B.C. „Comerțbank” S.A. a decontat suma de 13000 dolari SUA, aceștia fiind transferați în baza unui ordin de plată completat incorect contrar prevederilor pct. 2.7 din contractul nr. 1141130 din 12 noiembrie 2014, unde este stipulat că, ordinul de plată recepționat de către prestator va fi executat doar după verificarea respectării de către acesta a informațiilor specificate la literele a)-f) a punctului respectiv, iar la lit.e) este menționat faptul că ordinul de plată trebuie să fie întocmit corect și să conțină informații corecte și complete în conformitate cu pct. 4.6 din contract.

Reclamantul a notat că, potrivit pct.2.8 din același contract, prestatorul B.C. „Comerțbank” S.A. constatând faptul că ordinul de plată nu este întocmit conform pct. 4.7 din contract, refuză ordinul de plată și notifică utilizatorul privind motivul refuzului, precum și procedura de remediere a oricăror erori care au determinat refuzul, acest fapt însă nu a fost realizat, iar suma de 13 000 dolari SUA nu au ajuns la beneficiarul tranzacției.

Reclamantul a reținut că, la 28 noiembrie 2017, S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” a efectuat un alt transfer în baza aceluiași invoice prin ordinul de plată nr.12 în sumă de 53 000 dolari SUA, destinatarul plății fiind la fel compania ECO INTERNATIONAL CO. LTD, însă ținând cont de faptul că banca beneficiarului - CLYDESDALE BANK PLC, a sesizat un element de escrocherie în tranzacția dată, a blocat transferul sumei de 53 000 dolari SUA, rambursând banii pe conturile reclamantului.

Reclamantul a indicat că, la 06 decembrie 2017, S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” a efectuat un alt transfer, prin ordinul de plată nr.13, la fel în sumă de 53 000 dolari SUA, de această dată, atât B.C. „Comerțbank” S.A., cât și banca intermediară SUNTRUST BANK au admis operațiunea de plată, decontând din contul reclamantului suma, care însă la fel nu a ajuns la destinatarul plății.

Reclamantul a relatat că, toate operațiunile de transfer efectuate în ordinea descrisă supra au fost efectuate cu încălcarea prevederilor pct.pct. 2.7-2.8, 8.6, 8.8, 8.9 din contract or, niciunul dintre ordinele de plată menționate nu erau complete și nu corespundeau instrucțiunilor interne ale B.C. „Comerțbank” S.A., fapt care determina refuzul executării ordinelor de plată conform pct.2.8 din contract și notificarea reclamantului despre motivul refuzului.

Reclamantul susține că pârâțul B.C. „Comerțbank” S.A. a ignorat prevederile contractului din 12 noiembrie 2014 și nu și-a exercitat corespunzător obligațiile, respectiv acesta nu a verificat corectitudinea completării ordinului de plată, document care servește drept temei pentru realizarea decontării sumelor de pe contul reclamantului, astfel neglijența manifestată de B.C. „Comerțbank” S.A. față de verificarea corectitudinii îndeplinirii ordinelor de plată s-a soldat cu un prejudiciu

material adus companiei S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” în cuantum de 66 000 dolari SUA.

Așa cum sumele decontate nu au ajuns la destinatarul plății, la data de 27 decembrie 2017, s-a adresat cu cerere către B.C. „Comerțbank” S.A. prin care a cerut informații cu privire la transferul a 53000 dolari SUA, iar la data de 11 ianuarie 2018 și 25 ianuarie 2018, s-a adresat repetat cu cerere către B.C. „Comerțbank” S.A. prin care a solicitat returnarea sumei de 13 000 dolari SUA și de 53 000 dolari SUA, dat fiind faptul că acestea nu au fost înscrise în conturile destinatarului.

Reclamantul a conchis că, B.C. „Comerțbank” S.A. a manifestat neglijență în exercitarea obligațiilor contractuale și nu a sesizat că ordinele de plată nu erau completate în corespundere cu prevederile contractuale, diferența dintre denumirea (numele) clientului și numărul contului fiind sesizată doar de către banca intermediară LLOYD BANK și de banca CLYDESDALE BANK PLC, precum și ținând cont de faptul că sumele transferate nu au fost rambursate reclamantului, la data de 08 octombrie 2018 a înaintat reclamație în adresa pârâtului B.C. „Comerțbank” S.A. în conformitate cu prevederile pct. 12.1 din contractul nr. 1141130 din 12 noiembrie 2014, prin care a solicitat returnarea pe conturile S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” a sumei de 66 000 dolari SUA, însă la data de 20 noiembrie 2018, solicitarea a fost respinsă.

Prin hotărârea din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Service Energy Natural Sistem” împotriva Băncii Comerciale „Comerțbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Banca Națională a Moldovei cu privire la repararea prejudiciului material, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 06 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Service Energy Natural Sistem”, reprezentată de avocatul Serghei Rusu și s-a menținut hotărârea din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prevederile legale reduc rolul și diligența băncii la procesarea plăților titularilor de cont la verificarea respectării perfectării documentelor de plată, a datelor incluse în acestea în coraport cu actele justificative prezentate, limitând-o la executarea operațiunilor doar la ordinul acestuia, iar responsabilitatea corectitudinii înserării datelor este pusă în seama emitentului ordinului de plată, fapt ce este logic, având în vedere că banca nefiind parte la raportul aferentă plății, nu este în relații cu beneficiarul plății și nu posedă date privind identitatea și rechizitele acestuia, astfel, la recepționarea ordinelor de plată, B.C. „Comerțbank” S.A. a verificat corectitudinea indicării codurilor IBAN în ordinele de plată cu cele indicate în documentele justificative prezentate și confirmate de plătitor/apelant, acesta și fiind validat.

Instanța de apel a reținut că, B.C. „Comerțbank” S.A. nu avea posibilitatea de a verifica numele beneficiarului plății or, banca are acces la numele beneficiarului contului, în acest sens identitatea beneficiarului plății este cunoscută doar de plătitor, la caz apelantul/reclamant S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”, care a negociat și stabilit relații, banca operând doar cu datele comunicate și confirmate de client, urmare a cărui fapt, responsabilitate de corectitudinea indicării lor în ordinele de plată revine exclusiv S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”.

Astfel, instanța de apel a reținut că, în acest context, B.C. „Comerțbank” S.A. a respectat obligațiile ce-i sunt atribuite, a executat corect ordinele de plată în

conformitate cu datele comunicate și înserate de apelantul/reclamant S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” or, B.C. „Comerțbank” S.A. la efectuarea plăților litigioase nu a operat cu careva date greșite ci, doar a executat ordinele de plată în strictă conformitate cu informațiile conținute în ele, pe care le-a verificat și contrapus cu documentele justificative prezentate de S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”.

Instanța de apel a învederat că, atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel declarată de S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”, nu a fost indicat care anume încălcare a fost admisă de B.C. „Comerțbank” S.A., precum și nu s-a indicat nici un temei pentru care plățile ar fi trebuit să fie considerate neautorizate, cu referință la prevederile legale, astfel cererea de chemare în judecată și apelul depus de S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”, sunt neîntemeiate or, situația creată este imputabilă exclusiv apelantului S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”, situație apărută în urma omisiunilor proprii și neglijența admisă în circuitul electronic al propriilor documente, prin mijloace electronice nesecurizate și datele greșite în actele de plată efectuate, înscrise nemijlocit de S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” și confirmate tot de S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” prin actele justificative prezentate, omisiuni care nu pot fi puse pe seama intimatului B.C. „Comerțbank” S.A.

Instanța de apel a conchis asupra faptului că, S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”, pretinde existența unei alte stări de fapt și aplicabilitatea altor norme de drept material, înaintând critici formale și subiective împotriva hotărârii date de prima instanță, fapt ce nu generează automat existența acestei stări de fapt și necesitatea aplicării normelor de drept material dorite de ultimul.

La 13 iunie 2022, S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, repunerea în termen de declarare a recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a menționat că, atât instanța de apel cât și instanța de fond au interpretat eronat legea, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată or, B.C. „Comerțbank” S.A. nu și-a îndeplinit cu bună-credință obligațiile asumate prin contractul nr. 1141130 din 12.11.2014 și nu a depus diligența necesară, omițând verificarea unei informații importante pentru operațiunile bancare, fapt ce a determinat prejudicierea reclamantului.

Recurentul a susținut că a probat că includerea codului IBAN greșit în ordinele de plată nu s-a datorat nici vinei nici neglijenței utilizatorului, contrar prevederilor pct. 6.1.13 din contractul nr.1141130 din 12.11.2014 de prestare a serviciilor bancare.

Recurentul a invocat că decizia instanței de apel este contrară prevederilor art. 1228 din Codul civil, potrivit cărora prin contractul de cont curent bancar, banca se obligă să primească și să înregistreze în contul titularului de cont (client) sumele bănești depuse de acesta sau de un terț în numerar sau transferate (virate) din conturile altor persoane, să execute în limitele disponibilului din cont ordinele clientului privind transferul unor sume către alte persoane, eliberarea numerarului, precum și să efectueze alte operațiuni în contul clientului din însărcinarea lui în conformitate cu legea, cu contractul și cu uzanțele bancare, iar clientul să achite o remunerație pentru prestarea serviciilor menționate.

Prin solicitările depuse la B.C. „Comerțbank” S.A., S.R.L. „Service Energy

Natural Sistem” a solicitat returnarea fondurilor în contul debitat însă intimatul nu a executat această solicitare și nici nu a furnizat informații privind beneficiarul final al acestor plăți.

Dovada faptului că S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” a considerat cu bună-credință că informațiile inserate în ordinele de plată este una veridică și corespunde realității este și cauza penală nr. 2018560042 aflată în gestiunea Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Botanica, prin care S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”, s-a adresat cu plîngere privind atragerea la răspundere penală a unor persoane neidentificate care au spart poșta electronică mol-mar@mail.ru și au modificat rechizitele bancare de pe ordinele de plată a companiei ECO INTERNATIONAL CO. LTD din Republica Chineză și prin înșelăciune au modificat destinația transferului și au însușit în total suma de 66 000 dolari SUA.

La ultima audiere în fața organului de urmărire penală, s-a extins aria de examinare a plîngerii penale, invocându-se inclusiv neglijența angajaților intimatului la efectuarea transferurilor respective.

Mai mult, nici prima instanță, nici instanța de apel nu au reflectat în hotărârile adoptate faptul că în ordinul de plată nr. 12 în sumă de 53 000 dolari SUA, la rubrica destinatarul plății - compania la care urma să ajungă banii fiind ECO INTERNATIONAL CO, LTD, însă de această dată denumirea companiei era modificată fiind deja „Global” „ECO INTERNATIONAL CO”, fiind evidentă diferența dintre denumirile companiei din ordinele anterioare și, datele de identificare noi efectuate în același interval de timp, fapt ce ducea la stoparea transferului respectiv, intimatul însă nu a întreprins nici o acțiune în acest sens.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, prin recursul depus la 13 iunie 2022, S.R.L. „Service Energy Natural Sistem”, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, a solicitat repunerea în termen de declarare a recursului invocând că despre decizia instanței de apel din 06 octombrie 2021 a aflat la 16 martie 2022.

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că la caz, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 06 octombrie 2021, și a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 64, vol. II), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 13 iunie 2022, astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 12 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor copia cererii de recurs depusă de S.R.L. „Service Energy Natural Sistem” cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 89, vol. II).

La 15 august 2022, B.C. „Comerțbank” S.A. a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de Societate cu Răspundere Limitată „Service Energy Natural Sistem”, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, ca fiind nefondat și inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor

respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societate cu Răspundere Limitată „Service Energy Natural Sistem”, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societate cu Răspundere Limitată „Service Energy Natural Sistem”, reprezentată de avocatul Serghei Rusu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Maria Ghervas

Victor Burduh